

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на сједници Дома народа, одржаној 27. септембра 2004. године и на сједници Представничког дома, одржаној 23. септембра 2004. године, усвојила је

ЗАКОН

О ЈАВНИМ НАБАВКАМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ГЛАВА I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

ОДЈЕЉАК I ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ДЕФИНИЦИЈЕ

Члан 1. (Сврха и предмет закона)

- (1) Овим законом успоставља се систем јавних набавки у Босни и Херцеговини, права, дужности и одговорности учесника у поступцима набавке и поступак контроле јавних набавки ради обезбеђења:
- а) најефикаснијег начина кориштења јавних средстава с обзиром на сврху и предмет јавне набавке;
 - б) извршења набавке и додјељивања уговора о јавној набавци, који врше уговорни органи у складу са поступцима утврђеним овим законом и
 - ц) да, при томе, уговорни органи предузму све потребне мјере како би се обезбиједила праведна и активна конкуренција међу потенцијалним добављачима, уз остваривање једнаког третмана, недискриминације и транспарентности.
- (2) Јавна набавка односи се на набавку роба, услуга и радова, а спроводе је "уговорни органи" из члана 3. овог закона у складу са Правилима утврђеним у овом закону и у пратећим подзаконским актима усвојеним у складу са одредбама члана 53. овог закона.

Члан 2. (Дефиниције)

- (1) "Хитни поступак" подразумијева посебан облик хитног ограниченог поступка који може бити примијењен када поштивање прописаних рокова није могуће због хитности, пријетње угрожавања околине или више силе.
- (2) "Кандидат" подразумијева добављача који је поднио захтјев за позив да учествује у ограниченој или преговарачкој поступци.
- (3) "Конкурс за израду идејног решења" подразумијева поступак који уговорном органу омогућава да обезбиједи, углавном у областима просторног уређења, урбанизма, архитектуре и грађевинарства или обраде података, план или решење које изабира Конкурсна комисија у поступку конкурентског надметања са или без додјеле награда.
- (4) "Електронска средства" подразумијевају телеграф, факс или другу телекомуникациону опрему намењену за пренос података.
- (5) "Оквирни споразум" подразумијева споразум ограниченог трајања између уговорног органа и добављача, а његова је сврха утврђивање оквира за уговоре који ће се додјељивати у том периоду, нарочито у погледу предмета уговора, а када је то примјерено и у погледу предвиђених вриједности, обима или количине, као и цијене.
- (6) "Субвенционисани уговор" подразумијева додјељивање уговора о јавним набавкама роба, услуга и радова које уговорни органи директно или индиректно субвенционишу.
- (7) "Преговарачки поступак" подразумијева поступак у којем уговорни орган преговара о условима уговора са једним или више позваних добављача. Овај поступак може да се спровodi са или без претходног објављивања обавјештења о набавци, искључиво према условима утврђеним у овом закону.
- (8) "Отворени поступак" подразумијева поступак у којем сваки заинтересовани добављач може да достави понуду.
- (9) "Претквалификација" подразумијева поступак у којем уговорни орган, на основу селекционих критеријума дефинисаних у тендерској документацији, врши избор квалификованих кандидата, који ће се позвати да доставе понуде у ограниченом или преговарачком поступку.

(10) "Уговор о јавној набавци услуга" подразумијева уговор у писаној форми који се закључује ради обезбеђења финансијске користи а односи се на обезбеђење услуга које нису изузете од овог закона. Овај уговор није уговор о набавци роба или радова дефинисаних у ставу (10), односно (11) овог члана. Услуге које су изузете од овог закона наведене су у Анексу II, Дио Ц, који је саставни дио овог закона. Уговор о јавној набавци може бити:

а) Уговор о јавној набавци, чији су предмет и робе и услуге, уговор је о јавној набавци услуга, уколико вриједност односних услуга прелази вриједност роба обухваћених тим уговором.

б) Уговор о јавној набавци, чији су предмет услуге, уговор је о јавној набавци услуга. Он укључује и радове у смислу Анекса I овог закона који су споредни у односу на основни предмет уговора.

(11) "Уговор о јавној набавци роба" подразумијева уговор у писаној форми који се закључује ради остваривања финансијске користи и односи се на куповину, лизинг, закуп или најамну куповину, са или без опције откупа роба (сировина, производа, опреме и других предмета било којег облика и величине), укључујући неопходну припрему мјеста извођења радова и услуга уградње.

(12) "Уговор о јавној набавци радова" подразумијева уговор у писаној форми који се закључује ради остваривања финансијске користи, а за предмет има или извођење или и извођење и пројектовање радова који се односе на неку од дјелатности утврђених у Анексу I, који је саставни дио овог закона, или реализацију, без обзира на средства, посла који одговара условима утврђеним од стране уговорног органа. **Појам "радова"** подразумијева резултат градње или грађевинских радова узет у целини, а који је сам по себи довољан за испуњење неке економске или техничке функције.

(13) "Захтјев" подразумијева писани документ којим добављач подноси захтјев за позив за учешће у ограниченој или преговарачкој поступку.

(14) "Ограничени поступак" подразумијева поступак у којем било који добављач који жели постати кандидат може захтијевати учешће и у којем само они квалификовани кандидати које позове уговорни орган могу доставити понуде.

(15) Појмови "добављач", "пружалац услуга" и "извођач радова" подразумијевају сваког привредног субјекта, који може бити физичко или правно лице или група таквих лица која на тржишту нуди робе, услуге или радове. Уколико није другачије назначено, појам "добављач" подразумијева "добављач", "пружалац услуга" или "извођач радова".

(16) "Понуда" подразумијева документ који подноси добављач и којим нуди снабдијевање производима, пружање услуга или извођење радова под условима које је одредио уговорни орган.

(17) "Тендерска документација" подразумијева документацију којом се описује предмет набавке, услови уговора и поступак избора најповољније понуде, а објављује је или добављачима представља уговорни орган. Ова документација укључује обавјештење о набавци, позив на доставу понуда, техничке спецификације, нацрт уговора и друге релевантне документе и објашњења.

(18) "Понуђач" подразумијева добављача који је доставио понуду.

(19) "Алтернативна понуда" подразумијева понуду у којој се нуде другачије карактеристике предмета уговора у односу на оне које су наведене у тендерској документацији.

(20) "Писани" или "у писаној форми" подразумијева сваки израз који се састоји од ријечи или бројева који се могу прочитати, умножити и накнадно саопштити, а такође и информације које се преносе и архивирају уз помоћ електронских средстава, наравно под условом да је садржај обезбиђен и да се потпис може идентификовати.

ОДЈЕЉАК II ПРИМЈЕНА ЗАКОНА

Члан 3. (Уговорни органи)

(1) Под уговорним органом подразумијева се:

а) сваки орган управе на нивоу Босне и Херцеговине, ентитета, Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, односно на кантоналном, градском или општинском нивоу (у даљем тексту: органи на државном или локалном нивоу управе);

б) сваки јавни субјект и/или привредно друштво, тј. орган, како је то дефинисано у ставу (2) овог члана;

ц) свако јавно друштво / предузеће које обавља неку од дјелатности дефинисаних у ставу (3) овог члана и над којим уговорни орган може вршити доминантан утицај по основу власништва над тим друштвом / предузећем, финансијског учешћа у том друштву / предузећу или по основу Правила о управљању тим друштвом / предузећем.

(2) Јавни субјект, тј. орган, у складу са ставом (1) тачка б) овог члана, подразумијева сваки субјект:

а) основан у посебну сврху задовољавања потреба од општег интереса, а нема индустријски или комерцијални карактер,

б) који има својство правног лица и

ц) који већинским дијелом финансирају органи на државном или локалном нивоу управе или други јавни субјекти дефинисани у овом ставу; или у коме надзор над управљањем врше органи или субјекти дефинисани у овом ставу; или који има управни, управљачки или надзорни одбор у којем су више од половине чланова именовали органи на државном или локалном нивоу управе или други јавни субјекти дефинисани у овом ставу.

(3) Дјелатности које обављају јавна друштва / предузећа из става (1) тачка ц) овог члана састоје се од:

а) обезбеђења или рада фиксних мрежа са циљем пружања јавних услуга у вези са производњом, транспортом или дистрибуцијом:

1) воде,

2) електричне енергије или

3) гаса или топлотне енергије;

или снабдијевања таквих мрежа водом, електричном енергијом, гасом или топлотном енергијом;

б) експлоатације географске локације са сврхом:

1) истраживања или црпљења нафте, гаса, угља или других чврстих горива, или

2) смјештаја ваздушне, морске или ријечне луке или других терминала за превознике у ваздушном, морском или ријечном саобраћају;

ц) рада мрежа које пружају услуге јавног превоза путем жељезнице, метроа, трамваја, тролејбуса, аутобуса или жичаре;

д) обезбеђења или рада јавних телекомуникационих система или пружање једне или више јавних телекомуникационих услуга.

(4) У случају да неку од дјелатности дефинисаних у ставу (3) овог члана обезбеђује и једно или више предузећа која нису обухваћена дефиницијом из става (1) тачка ц) овог члана, Вијеће за конкуренцију ће, на тражење директора Агенције за јавне набавке а по основу захтјева односног уговорног органа, оцијенити / изјавити да ли је тржиште за дату дјелатност ("релевантно тржиште") конкурентно. У случају да је то релевантно тржиште проглашено конкурентним, директор Агенције за јавне набавке предложиће измјену и допуну овог закона, којим се, у односу на конкретну дјелатност, од обавезе поштивања овог закона ослобађају сви дефинисани уговорни органи.

(5) Агенција за јавне набавке припрема листе категорија уговорних органа. Ако се уговорни орган дефинисан у ст. (1) до (3) овог члана не нађе на листи коју утврди Агенција за јавне набавке, он ће, без обзира на то, бити обухваћен овим законом.

Члан 4. (Уговори који су предмет овог закона)

(1) Уговорни органи додјелиће уговоре о јавној набавци радова, роба и услуга у складу са одредбама овог закона и његовим подзаконским актима.

(2) Овај закон такође се примјењује на додјељивање уговора о јавној набавци радова, роба и услуга које уговорни органи директно или индиректно субвенционирају. Уговорни орган који даје такве субвенције дужан је да обезбиједи поштивање одредби овог закона у случајевима када субвенционирани уговор додјељује неко друго физичко или правно лице, односно дужан је и сам да поштује одредбе овог закона у случајевима када додјељује субвенционирани уговор за или у име тих физичких или правних лица.

(3) Оквирни споразум који се спроводи у складу са одредбама члана 32. овог закона се, у смислу овог закона, сматра уговором закљученим у складу са овим законом.

Члан 5.
(Уговори на које се не примјењују одредбе овог закона)

- (1) Сљедећи уговори могу да буду изузети од примјене одредби овог закона:
- (а) уговори који се односе на државне тајне, као што је дефинисано релевантним законима, другим прописима и управним одредбама важећим у Босни и Херцеговини;
- (б) уговори чије извршење мора да буде попраћено посебним мјерама безbjednosti, у складу са релевантним законима, другим прописима и управним одредбама важећим у Босни и Херцеговини;
- (ц) уговори који се додјељују у складу са споразумом према којем се примјењује посебна процедура међународних, кредитних или донаторских субјеката;
- (д) уговори из области одбране који се односе на производњу или трговину оружјем, војном опремом и намјенским материјалом;
- (е) куповина или изнајмљивање, било којим финансијским средствима, земљишта, постојећих објеката или друге непокретне имовине или права која из њих проистичу.

(2) Концесиони уговори додјељују се у складу са законима о концесијама у Босни и Херцеговини.

**ОДЈЕЉАК III
ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ**

Члан 6.
(Вриједносни разреди)

(1) Вриједност уговора о јавној набавци процјењује уговорни орган на почетку поступка набавке у складу са одредбама од става (5) до става (8) овог члана. Та вриједност одредиће која ће се глава овог закона примјењивати на поступак додјеле уговора, у складу са одредбама из става (2) и става (3) овог члана.

(2) Примарни, тј. домаћи вриједносни разреди:

- а) Када је вриједност уговора једнака или већа од 30.000,00 КМ у случају роба и услуга, или 60.000,00 КМ у случају радова, уговорни орган примјењиваће Правила утврђена у Глави II овог закона.
- б) Када је вриједност уговора нижа од 30.000,00 КМ у случају роба и услуга, или 60.000,00 КМ у случају радова, уговорни орган примјењиваће Правила утврђена у Глави III овог закона.

(3) Међународни вриједносни разреди:

Када је вриједност уговора у случају роба и услуга једнака или већа од 500.000,00 КМ за државне органе или 700.000,00 КМ за локалне органе или јавне субјекте дефинисане у члану 3. став (2) овог закона, или у случају када је вриједност радова једнака или већа од 2.000.000,00 КМ, поступак ће, осим у случају услуга набројаних у Анексу 2, Дио Б овог закона, бити отворен за међународну конкуренцију. Уговорни орган поступаће у складу са Правилима утврђеним у Глави II овог закона, уз примјену слједећих одредби:

- а) објављивање обавјештења о набавци из члана 20. овог закона допуњава се објављивањем сажетка обавјештења о набавци на енглеском језику;
- б) обавјештење о набавци ће такође бити објављено у складу са ставом (4) члана 20. овог закона;
- ц) рокови наведени у члану 21. став (5) и став (6) тач. а) и б) овог закона се у сваком поједином случају продужавају за 12 дана;
- д) два рока наведена у члану 21. став (6) тачка ц) овог закона се продужавају и износе 12, односно 10 дана.

(4) Вриједносни разреди наведени у овом члану важиће до момента њихове измене на начин утврђен у подзаконским актима.

(5) Вриједност уговора о јавној набавци је процјењена укупна вриједност, без укљученог износа припадајућих индиректних пореза, коју плаћа уговорни орган за предмет уговора.

(6) Основ за израчунавање вриједности оквирног споразума је процјењена максимална вриједност, без укљученог износа припадајућих индиректних пореза, свих уговора предвиђених у датом периоду.

(7) Процјене из ст. (5) и (6) овог члана морају да буду важеће у вријеме објављивања обавјештења о набавци или, у случајевима када се такво обавјештење не захтијева, у моменту у којем уговорни орган започиње поступак додјеле уговора.

(8) Уговорним органима није дозвољено дијељење предмета уговора са намјером избегавања примјене набавних поступака утврђених овим законом. Уговор може да се дијели само ако су сви дијелови тако подијељеног уговора предмет истог поступка о јавној набавци, који је, у складу са одредбама овог закона, одабран за тај цјелокупни уговор.

**Члан 7.
(Комисија за набавке)**

(1) За спровођење поступака јавне набавке, у складу са Главом II овог закона, уговорни орган обавезан је да именује Комисију за набавке.

(2) За спровођење поступака јавне набавке, у складу са Главом III овог закона, уговорни орган може да именује Комисију за набавке.

(3) Успостављање и рад Комисије за набавке регулисаће се подзаконским актима.

**Члан 8.
(Употреба језика)**

Сви документи наведени у овом закону које, у вези са поступцима додјељивања уговора прописаним овим законом, испостављају уговорни органи или које подносе уговорним органима сачињавају се на једном од званичних језика у Босни и Херцеговини, у складу са одредбама члана 6. став (3) тачка а) овог закона. Поред тога, тендарска документација може да се припреми и на енглеском или било ком другом одговарајућем језику, с тим да се при томе мора сачувати цјеловитост садржаја информација из тендарске документације. Сажетак објаве обавјештења о јавној набавци увијек може да се припреми на енглеском или било ком другом одговарајућем језику за међународно објављивање - као што је наведено у члану 20. ст. (4) и (5) овог закона.

**Члан 9.
(Повјерљивост)**

Уважавајући важеће прописе о слободном приступу информацијама у Босни и Херцеговини:

- Повјерљиве информације садржане у било којој тендарској понуди, које се односе на комерцијалне, финансијске или техничке информације или пословне тајне или знања (*know-how*) учесника тендера, ни под којим условима не смију да се отварају било ком лицу које није званично укључено у поступак набавке.
- Након јавног отварања тендера, ниједна информација везана за испитивање, појашњење или оцјену тендера и разматрање уговорног органа или Комисије за набавке не смије да се открива ниједном учеснику тендера или трећем лицу прије него што се одлука о додјели уговора не саопшти побједнику тендера.

**ГЛАВА II
ПОСТУПЦИ ДОДЈЕЛЕ УГОВОРА У КАТЕГОРИЈИ ДОМАЋИХ ВРИЈЕДНОСНИХ РАЗРЕДА**

**ОДЈЕЉАК I
ИЗБОР ПОСТУПКА ЗА ДОДЈЕЛУ УГОВОРА**

**Члан 10.
(Врсте поступака за додјелу уговора)**

Уговори о јавној набавци роба, услуга или извршењу радова додјељују се путем једног од следећих поступака и према условима наведеним у члану 11. овог закона:

- отворени поступак;
- ограничени поступак са претквалификацијом;
- преговарачки поступак са објављивањем обавјештења о набавци;
- преговарачки поступак без објављивања обавјештења о набавци;

е) конкурс за израду идејног рјешења.

**Члан 11.
(Услови за примјену поступака додјеле уговора)**

(1) Уговорни орган додјельује уговор на основу отвореног поступка, осим у случају да су испуњени услови из ст. (2) и (5).

(2) У случају обимних или сложених набавки, које изискују спровођење поступка претквалификације, може да се користи ограничени поступак. Уговор о пружању консултативних услуга биће додијелен по процедурима ограниченог поступка.

(3) Уговорни органи могу изузетно уговоре додјеливати путем преговарачког поступка, након објављивања обавјештења о јавној набавци, на начин како је то ниже описано. Искључена је могућност примјене овог поступка на уговоре који на било који начин укључују или којима претходи конкурс за израду идејног рјешења.

Случајеви додјеле уговора након објављивања обавјештења о набавци:

а) у случају када су у отвореном или ограниченом поступку достављене само понуде које не испуњавају постављене услове и када је уговорни орган поновио поступак са одговарајућим изменама услова и при томе обезбиједио да уговорни услови у скорије вријеме спроведеног поступка нису значајно промијењени;

б) у изузетним, посебним случајевима уговора о извођењу радова или пружању услуга, када природа радова или услуга или ризици који се односе на претходно наведено не дозвољавају претходно утврђивање укупних цијена;

ц) када се односи на уговоре о јавним набавкама радова - за радове који се изводе искључиво са циљем истраживања, тестирања или развоја, а не са циљем остварења зараде или надокнаде трошкова истраживања и развоја.

(4) Уговорни органи изузетно могу уговоре додјеливати путем преговарачког поступка без објављивања обавјештења о набавци, у ниже наведеним случајевима. Искључена је могућност примјене овог поступка на уговоре који на било који начин укључују или којима претходи конкурс за израду идејног рјешења.

Случајеви додјеле уговора без објављивања обавјештења о набавци:

а) код уговора о јавним набавкама радова, роба или услуга:

1) у случају када ниједна понуда или ниједна одговарајућа понуда није достављена у отвореном или ограниченом поступку и када је уговорни орган поновио поступак са одговарајућим изменама услова и при томе обезбиједио да уговорни услови у скорије вријеме спроведеног поступка нису значајно промијењени и да су сви понуђачи који задовољавају минимум квалификационих захтјева позвани на преговарање;

2) када ниједан захтјев за учешће у ограниченом поступку није достављен или ниједан квалифицирани кандидат није затражио учешће у ограниченом поступку и када је уговорни орган поновио поступак са одговарајућим изменама услова и при томе обезбиједио да уговорни услови у скорије вријеме спроведеног поступка нису значајно промијењени;

3) када због суштинских, технички доказивих или умјетничких разлога, или због разлога који се односе на заштиту ексклузивних права, само одређени добављачи могу извршити набавку, пружити услуге или извршити радове и када не постоји друга могућност избора;

4) када изузетно, због доказивих разлога крајње хитности, проузроковане догађајима непредвидивим за дати уговорни орган, не могу да се испоштују овим законом утврђени минимални рокови за убрзани ограничени поступак. Околности којима се оправдава изузетна хитност поступка ни у ком случају не смију се мочи довести у везу са уговорним органом.

б) код уговора о јавним набавкама роба:

1) када су производи у питању произведени искључиво за сврхе истраживања, експериментисања, проучавања или развоја; ова одредба не односи се на количинску (серијску) производњу са циљем остварења зараде или надокнаде трошкова истраживања и развоја;

2) за додатне испоруке које врши првобитни добављач, а које су намијењене или као дјелимична замјена редовних испорука или уградњи, или као проширење постојећих испорука или уградњи, када су претходни уговори још увијек на сази, када нема суштинских измена у цијенама и другим условима и када би промјена добављача обавезала уговорни орган на набавку материјала различитих техничких карактеристика, што би као резултат имало појаву некомпатibilnosti или диспропорционалних техничких потешкоћа у раду и одржавању; трајање таквих уговора као и трајање обновљених уговора, као опште правило, не може да буде дуже од једне године рачунајући од дана додјеле иницијалног уговора;

- 3) за робе нуђене и купљене на берзовном тржишту;
- 4) за набавку робе под изузетно повољним условима, или од добављача који је у поступку ликвидације својих пословних активности, или од потраживача или вршиоца стечаја, или у аранжману са повјериоцима, или у сличном поступку;
- ц) у случају уговора о јавним набавкама услуга, када односни уговор слиједи након конкурса за израду идејног рјешења, спроведеног у складу са одредбама чл. 43. и 44. овог закона, а уговор се додјељује побједнику, односно једном од побједника конкурса; у посљедњем случају сви побједници конкурса позивају се на учешће у преговорима;
- д) у случају уговора о јавним набавкама услуга и радова:
- 1) за додатне услуге или радове који нису укључени у првобитно разматрани пројекат или у првобитно закључени уговор али који, усљед непредвиђених околности, постану неопходни за извршење или извођење у њима описаних услуга, односно радова, и када такве додатне услуге или радови не могу, технички или економски, да се одвоје од главног уговора без већих непогодности за уговорни орган. Међутим, такви уговори једино могу да се закључе са добављачем коме је додијељен главни уговор, а укупна вриједност уговора додијељених за додатне услуге или радове не може прећи 50% од вриједности главног уговора.
- 2) за нове услуге или радове који представљају понављање сличних услуга или радова повјерених добављачу којем је исти уговорни орган додијелио ранији уговор, уз услов да су такве услуге или радови у складу са основним пројектом за који је био додијељен први уговор у складу са отвореним или ограниченим поступком. На могућност вођења поступка указаће се већ при расписивању тендера за први пројекат, а укупне процјењене трошкове каснијих услуга или радова уговорни орган узеће у разматрање приликом процјењивања вриједности уговора. Овај поступак може да се примјењује само током три године након закључивања првобитног уговора.

(5) Конкурс за израду идејног рјешења може да буде отворен када уговорни органи додијеле уговоре у складу са чланом 2. ставом (2) и чл. 43. и 44. овог закона.

**Члан 12.
(Престанак поступка додјеле уговора)**

- (1) Када је поступак додјеле уговора покренут путем објављивања обавјештења о јавној набавци, он може да буде окончан само у сљедећим случајевима:
- а) након закључења уговора или оквирног споразума;
- б) након отказивања поступка о додјели уговора из једног од сљедећих разлога:
- 1) ниједна понуда није достављена у одређеном крајњем року;
- 2) ниједна од примљених понуда није прихватљива;
- 3) цијене свих прихватљивих понуда су значајно веће од буџета уговорног органа;
- 4) број примљених прихватљивих понуда је мањи од три и не обезбеђује стварну конкуренцију за конкретни уговор;
- 5) број квалификованих кандидата је мањи од три и не обезбеђује стварну конкуренцију за планирани уговор;
- ц) поступак додјеле уговора отказан је због других доказивих разлога који су изван контроле уговорног органа и који нису могли да се предвиде у вријеме покретања поступка додјеле уговора.
- (2) Када је поступак додјеле уговора отказан без додјеле уговора или закључивања оквирног споразума, потребно је објавити обавјештење о отказивању, које садржи информације у складу са подзаконским актима.

**ОДЈЕЉАК II
ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ О ТЕНДЕРСКОЈ ДОКУМЕНТАЦИЈИ И СПЕЦИФИКАЦИЈАМА**

**Члан 13.
(Неопходне информације)**

- (1) Уговорни орган припрема тендерску документацију у складу са одредбама овог закона и подзаконским актима. У тендерској документацији, уговорни орган даће потпуне информације о условима уговора и поступцима додјеле уговора, који су понуђачима довољни за припрему својих понуда на стварно конкурентској основи.

(2) Обавјештења о набавци припремљена у складу са чланом 19. овог закона чине саставни дио тендерске документације.

(3) Тендерска документација садржаваће јасне и одговарајуће информације за одабрани поступак додјеле уговора. Тендерска документација, у најсажетијем облику, садржава сљедеће информације, а према детаљнијој разради која ће бити утврђена подзаконским актима:

- а) уговорни орган;
- б) одабрани поступак додјеле уговора и податак о томе да ли се предвиђа закључивање оквирног споразума;
- ц) опис датих производа, услуга или радова; износ, обим или количина;
- д) количинске спецификације, техничке спецификације, опис посла / задатка;
- е) мјесто извршења / обављања радова или испоруке;
- ф) навођење могућности за подношење понуда по лотовима;
- г) рокови за извршење / испоруку предмета уговора или трајање уговора;
- х) навођење могућности за подношење алтернативних понуда (варијанти);
- и) критеријуми избора који установљују минималне услове за квалификацију кандидата или понуђача и информације за вршење такве процјене;
- ј) критеријуми за додјелу уговора утврђени као "економски најповољнија понуда" или "искључиво најнижа цијена";
- к) услови предложеног уговора;
- л) период важења понуда;
- м) гаранција за понуду (за озбиљност понуде); гаранција за добро извршење посла и свако друго тражено обезбеђење за привремена плаћања;
- н) мјесто, датум и вријеме за пријем захтјева за учешће;
- о) мјесто, датум и вријеме за пријем понуда;
- п) мјесто, датум и вријеме отварања понуда;
- q) валута у којој се изражавају цијене;
- р) информација о калкулацији цијене;
- с) захтјев у погледу употребе језика.

4) Тендерска документација биће припремљена у складу са моделима и/или стандардном тендерском документацијом, а припремиће је Агенција за јавне набавке.

5) Приликом припреме тендерске документације, уговорни орган поштиваће принципе једнаког третмана и недискриминације добављача. Уговорни орган не смије да користи савјете било којег лица које може да има било какав директни или индиректни интерес за исход поступка додјеле уговора уколико је вјероватно да то може утицати на стварну конкуренцију за односни уговор.

6) Уговорни орган може да направи измене и допуне тендерске документације под условом да се оне учине доступним заинтересованим добављачима истог дана, а најкасније пет дана прије утврђеног рока за пријем захтјева или понуда. У случају да такве измене подразумијевају било какву суштинску промјену предмета уговора, рок за пријем захтјева или понуда ће се сходно томе продужити и то најмање за седам дана.

**Члан 14.
(Техничке спецификације)**

- (1) Техничке спецификације биће недискриминаторне према добављачима и обезбиједиће праведну и активну конкуренцију.
- (2) Уважавајући постојеће обавезујуће техничке прописе који су дефинисани у законима о стандардизацији у Босни и Херцеговини, техничке спецификације позиваће се на:
- a) 1) бх. стандарде који су у складу са европским стандардима, техничка одобрења или заједничке техничке спецификације које се користе у Европској унији; или
 - 2) међународноприхваћене стандарде, техничке прописе или норме; или
 - 3) друге бх. стандарде или друге референце техничке природе, уз напомену да су прихватљиви и производи, услуге и радови који су у складу са другим стандардима или техничким референцама одобреним од међународнопризнатих институција за стандардизацију у другим државама, а који су барем суштински еквивалентни наведеним референцама.
- б) уговорни орган нема право да одбије понуду на основу тога што понуђени производи, услуге или радови не испуњавају постављене захтјеве у погледу стандарда назначених у техничкој спецификацији уколико понуђач у својој понуди може да докаже да рјешења која нуди задовољавају на суштински еквивалентан начин захтјеве постављене у техничкој спецификацији тендарске документације;
- ц) или, када не постоје примјењиви стандарди, технички прописи или норме до жељених функционалних карактеристика или захтјева за извршење посла, који такође обухватају и оне који се односе на заштиту здравља и безbjednosti građana, као и оне који се односе на заштиту okoline; ове карактеристике или захтјеви морају да буду прецизни и јасни како би се добављачима омогућило да израде своје понуде, а уговорном органу да добије робе, услуге или радове који ће испунити постављене објективне захтјеве.
- (3) Свака недосљедност у техничким прописима у Босни и Херцеговини због евентуалних разлика у релевантним ентитетским легислативама неће ни под којим условима бити разлог за одбијање било које понуде која обезбеђује најмање суштинску еквивалентност понуђених производа, услуга или радова са референцама које је захтијевао уговорни орган.
- (4) Уговорни орган одбије све понуде којима се нуде робе, услуге или радови који суштински не испуњавају техничке спецификације садржане у тендарској документацији.

- (5) Позивање на робе одређене израде или извора снабдијевања, или на одређени процес, или на робне марке, патенте, типове или одређено поријекло, или производњу, ради фаворизовања или елиминације одређених добављача, производа или метода је забрањено, осим када је уговорни орган у немогућности да кориштењем објективних техничких спецификација наведе опис предмета уговора који је довољно прецизан и у потпуности разумљив. У таквом случају уговорни орган је обавезан да наведе да ће прихватити производе, услуге или методе који су еквивалентни у погледу њихових особина додавањем израза "или еквивалент".

**Члан 15.
(Период важења понуде)**

- (1) Период важења понуде одређује уговорни орган. Период важења не може да буде краћи од наведеног у тендарској документацији и ни у ком случају неће бити краћи од 30 дана. Уколико се у понуди не наведе период њеног важења, сматраће се да понуда важи за период назначен у тендарској документацији.
- (2) Током периода важења понуде, уговорни орган може од добављача, уписаној форми, да захтијева да продуже период важења до одређеног рока. Сваки добављач има право да одбије такав захтјев без губљења права у вези са обезбеђењем понуде.
- (3) Добављач који пристане да продужи период важења понуде и о томе уписаној форми обавијести уговорни орган продужава период важења понуде и обезбеђује продужену гаранцију за понуду (за озбиљност понуде). Понуда не може да се мијења. Уколико добављач не одговори на захтјев уговорног органа у погледу продужења периода важења понуде или не продужи рок важења понуде или не обезбиједи продужену гаранцију за понуду (за озбиљност понуде), сматраће се да је добављач одбио захтјев уговорног органа.

**Члан 16.
(Обезбеђење понуде. Обезбеђење извршења уговора)**

- (1) Уговорни орган може да захтијева да се ефективност понуда гарантује путем одговарајућих гаранција за понуду (за озбиљност понуде). Гаранције за понуду (за озбиљност понуде) неће износити више од 1 до 2% од понуђених цијена.

(2) Уговорни орган може да захтијева да се извршење уговора гарантује путем одговарајућих гаранција за извршење. Гаранције за извршење неће износити више од 10% од вриједности уговора.

(3) Уговорни орган не може да одбаци гаранције за понуду (за озбиљност понуде) или за извршење уговора на основу тога што гаранцију није издао привредни субјект Босне и Херцеговине, под условом да гаранција за понуду (за озбиљност понуде), гаранције за извршење уговора и институција која је издала гаранцију испуњавају услове постављене у тендерској документацији.

**Члан 17.
(Алтернативне понуде)**

(1) Уговорни орган у тендерској документацији наводи да ли одобрава алтернативне понуде. Алтернативне понуде могу да се дозволе само онда када је критеријум за додјелу уговора економски најповољнија понуда. У разматрање се узимају једино алтернативне понуде које задовољавају минималне услове које је поставио уговорни орган.

(2) Поред минималних захтјева које су алтернативне понуде обавезне да испуњавају, уговорни орган ће у тендерској документацији навести и све остale захтјеве за њихово подношење.

(3) У поступцима додјеле уговора о јавној набавци роба или услуга, уговорни орган који је одобрио подношење алтернативних понуда не може да одбије алтернативну понуду само на основу чињенице да би она водила ка промјени карактера уговора - од уговора о јавној набавци услуга у уговор о јавној набавци роба или обратну.

**Члан 18.
(Давање тендерске документације)**

(1) Уговорни орган може, како је примјерено, добављачима дати тендерску документацију:

а) на захтјев добављача;

б) заједно са позивом на доставу понуда;

ц) објављивањем на web-страници јавних набавки у складу са подзаконским актима или кориштењем других електронских средстава.

(2) Уговорни орган ће добављачима отпремити тендерску документацију у року од три дана након пријема захтјева за достављање тендерске документације. Ако на основу члана 21. става (6) тачке ц) овог закона уговорни орган скрати рокове одређене за пријем захтјева за учешће и за пријем понуда, рок за отпрему тендерске документације биће смањен на два дана.

(3) Приликом давања тендерске документације, уговорни орган ће се у односу на добављаче придржавати принципа једнакости и недискриминације. Уговорни орган не смije да дâ тендерску документацију ниједном добављачу прије објављивања објављештења о набавци.

(4) Уговорни орган може за све добављаче да одреди једнаку новчану накнаду која се плаћа за тендерску документацију. Новчана накнада ће покривати / укључивати само стварне трошкове копирања и достављања документације добављачима. Заинтересовани добављачи имају право на увид у тендерску документацију прије набавке.

**ОДЈЕЉАК III
ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ЈАВНОСТ**

**Члан 19.
(Објављештење о набавци)**

(1) Уговорни орган ће да објави објављештење о јавној набавци о разматраном уговору, осим у случајевима у којима се уговор додјељује у преговарачком поступку без објављивања објављештења о набавци. Објављештење о јавној набавци ће свим заинтересованим добављачима пружити довољно информација које ће им омогућити да оцијене да ли желе да доставе понуду за разматрани уговор.

(2) Објављештење о јавној набавци садржаваће кратку информацију у складу са релевантним битним информацијама из тендерске документације поменуте у члану 13. овог закона и састојаће се од максимално 650 ријечи.

(3) Објављештење о набавци ће у погледу информација које садржи и форме у којој се саставља бити у складу са одредбама подзаконских аката.

**Члан 20.
(Објављивање обавјештења)**

- (1) Сва обавјештења о јавној набавци, обавјештења о додјели уговора и обавјештења о поништењу уговорни орган објављује у "Службеном гласнику БиХ". Обавјештења објављена у "Службеном гласнику БиХ" објављују се и на web-страници јавних набавки доступној путем Интернета.
- (2) Форму и образац обавјештења која се објављују у "Службеном гласнику БиХ" одредиће Агенција за јавне набавке у сарадњи са Редакцијом "Службеног гласника БиХ".
- (3) Обавјештења о набавци, обавјештења о додјели уговора и обавјештења о поништењу процедуре уговорни органи могу да објаве и у другим публикацијама или на web-страницама које нису наведене у ставу (1) овог члана. Таква обавјештења не смију да се објављују у другим публикацијама нити на другим web-страницама прије датума њиховог објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а не смију да садржавају ни додатне или било које друге информације осим оних објављених у "Службеном гласнику БиХ".
- (4) У случају уговора чија вриједност прелази вриједност међународних вриједносних разреда из става (3), члана 6. овог закона, обавјештење о набавци обавезно треба да се објави или у новинама са међународним оптицајем или на web-страници јавних набавки сигурно доступној у иностранству, у складу са одредбама подзаконских аката.
- (5) Међународно објављивање одређено у ставу (4) овог члана може да се користи и у случају уговора чија вриједност не прелази износ међународних вриједносних разреда.

**Члан 21.
(Минимални рокови за подношење захтјева и понуда)**

- (1) Уговорни орган утврђује мјесто, датум и час за подношење захтјева за учешће у ограниченом или преговарачком поступку, и/или за подношење понуда.
- (2) У случају пријема захтјева или понуде након одређеног датума и часа, они се добављачу враћају неотворени.
- (3) Минимални рокови за пријем захтјева или понуда рачунају се од дана објављивања обавјештења о набавци у "Службеном гласнику БиХ" или од датума отпреме позива за достављање понуда претквалификованим кандидатима.
- (4) Минимални рокови за пријем захтјева или понуда које је одредио уговорни орган не могу да буду краћи од рокова дефинисаних у овом члану и доволно су дуги како би заинтересованим странама дали доволно времена за састављање и подношење понуда. Приликом одређивања ових рокова, уговорни орган узима у обзир комплексност услова уговора и вријеме потребно за састављање захтјева и понуда.
- (5) У случају отвореног поступка, минимални рок за пријем понуда не може да буде краћи од 28 дана од датума објаве обавјештења о набавци у "Службеном гласнику БиХ".
- (6) У случају ограниченог убрзаног или преговарачког поступка:
- а) крајњи рок одређен за пријем захтјева за учешће не може да буде краћи од 18 дана од датума објаве обавјештења о набавци у "Службеном гласнику БиХ";
- б) крајњи рок одређен за пријем понуда у случају ограниченог поступка не може да буде краћи од 28 дана од датума отпреме позива за достављање понуда претквалификованим кандидатима;
- ц) у случајевима када су испуњени услови за примјену убрзаног ограниченог поступка уговорни орган има право да утврди рок за пријем захтјева који није краћи од осам дана и рок за пријем понуда који није краћи од пет дана.
- (7) Ако из било којег разлога тендерска документација или неки њени дијелови нису достављени у одређеном року, а благовремено су затражени, или ако се након обезбеђења тендерске документације покаже да понуде могу да се припреме само након посјете мјесту извођења или након прегледа на лицу мјеста докумената који подржавају тендерску документацију, рокови за пријем понуда продужавају се за период од најмање седам дана, како би се омогућило да сви добављачи буду упознати са свим информацијама које су неопходне за састављање понуде.
- (8) Заинтересовани добављачи могу, у писаној форми, од уговорног органа да траже појашњење тендерске документације благовремено и најкасније десет дана прије истека рока за подношење захтјева и понуда. Уговорни орган одговориће у писаној форми, придржавајући се принципа стварне конкуренције у поступку додјеле, а одговор ће бити отпремљен свим кандидатима или понуђачима најкасније пет дана прије истека рока за подношење захтјева или понуде. Ако одговор уговорног органа доведе до измена тендерске документације, уговорни орган ће, у складу са ставом (5) члана 13. овог закона, продужити рок за подношење захтјева или понуде најмање за период од седам дана.

(9) Захтјеве или понуде могу подносити појединачни добављачи као и групе добављача, како је то утврђено у ставу (14) члана 2. овог закона. Од таквих група неће се тражити да оснују ново правно лице како би доставиле захтјеве или понуду, али ће оне преузети солидарну одговорност за своје обавезе.

(10) Уговорни орган у тендерској документацији наводи да се захтјеви или понуда обавезно подносе у писаној форми и да их треба потписати лице које је овластио добављач. Уговорни орган такође захтијева да се понуде достављају у једној затвореној коверти са потписом и печатом, осим у случају понуда за консултантске услуге које се достављају у двије коверте у складу са одредбама подзаконских аката. Странице понуде (са додацима) треба да буду нумерисане. Гарантни документи, поменути у члану 16. овог закона, могу бити неувезани и без нумерисаних страница.

(11) На захтјев добављача, уговорни орган обезбеђује потврду о пријему понуде уз навођење датума и времена пријема.

ОДЈЕЉАК IV КВАЛИФИКАЦИЈА, СЕЛЕКЦИЈА И ДИСКВАЛИФИКАЦИЈА

Члан 22. (Провјера квалификација добављача)

(1) У складу са минимумом захтијеваних квалификационих услова које кандидати и понуђачи треба да испуњавају, а који су утврђени у тендерској документацији, уговорни орган оцјењује и провјерава да ли је кандидат или понуђач компетентан, поуздан и способан да изврши уговор.

(2) У складу са ставом (1) овог члана, уговорни орган у тендерској документацији наводи критеријуме за селекцију и тиме успоставља минимум захтјева за квалификацију кандидата или понуђача у погледу њихове личне ситуације у складу са чланом 23. овог закона, њихову подобност за обављање професионалне дјелатности у складу са чланом 24. овог закона, њихово економско и финансијско стање у складу са чланом 25. овог закона, те њихове техничке и/или професионалне способности у складу са чланом 26. овог закона. Уговорни орган у тендерској документацији од кандидата и понуђача тражи обавезну доставу информација и докумената који доказују да њихове квалификације одговарају онима које захтијева уговорни орган у складу са чл. 23. до 26. овог закона.

(3) Минимум квалификационих услова које је уговорни орган одредио за кандидате и понуђаче и број докумената који су потребни за њихово доказивање обавезно треба да буду сразмјерни предмету уговора и усклађени с њим. Они не смију да имају ограничавајући ефекат на конкуренцију и морају да буду разумни, јасни и прецизни. Уговорни орган ће од добављача захтијевати само оне информације које су неопходне да би се утврдило да ли добављач задовољава квалификационе услове које је поставио уговорни орган. Ови услови не смију да онемогућавају остваривање права добављача на заштиту интелектуалне својине и пословних тајни.

(4) Уговорном органу није дозвољено да одбије захтјев за учешће или понуду искључиво на основу тога што су поднесени или од правног или од физичког лица.

(5) Само оним кандидатима или понуђачима чије квалификације задовољавају селекционе критеријуме успостављене у тендерској документацији биће дозвољено да наставе поступак јавне набавке.

Члан 23. (Ограничења за учешће добављача у поступку јавне набавке)

(1) Уговорни орган ће, у тендерској документацији, предвидјети да захтјев за учешће у ограниченом поступку или понуда морају да буду одбијени у случају да је кандидат, односно понуђач:

а) под стечајем или пред ликвидацијом, или је ушао у одређени аранжман са повјериоцима, или је обуставио или ограничио пословне активности, или је у аналогној ситуацији која проистиче из сличног поступка у складу са релевантним законима и прописима у Босни и Херцеговини или у земљи у којој је регистрован;

б) предмет поступака за проглашење стечаја, за издавање налога за присилну ликвидацију или постизања споразума / аранжмана са повјериоцима, или било којег другог сличног поступка у складу са релевантним законима и прописима у Босни и Херцеговини или у земљи у којој је регистрован;

в) осуђен у судском поступку за кршење закона у смислу његовог пословног понашања у периоду од пет година, који је претходио датуму подношења захтјева или понуде;

г) проглашен кривим за озбиљан професионални прекршај од стране надлежног суда у периоду од пет година и да је тај прекршај претходио датуму подношења захтјева или понуде;

ф) није испунио обавезе у вези са плаћањем пореза у складу са релевантним законским одредбама у Босни и Херцеговини или земљи у којој је регистрован;

г) пропустио да достави или доставио погрешне информације на тражење према чл. 23. до 26. овог закона.

(2) У случајевима када уговорни орган од кандидата или понуђача захтијева да пруже доказе да се ниједан случај из става (1), тач. а), б), ц), е) или ф) овог члана не односи на њих, уговорни орган дужан је да као задовољавајуће прихвати сљедеће доказе:

а) у случајевима из става (1), тач. а), б) или ц) овог члана, обезбеђење извода из судског регистра или еквивалентног документа који је издао надлежни судски или управни орган у Босни и Херцеговини, или у земљи поријекла или земљи из које то лице долази, а који показује да су постављени захтјеви испуњени; такви документи не могу да буду старији од три мјесеца;

б) у случајевима из става (1), тач. е) или ф) овог члана, увјерење које није старије од три мјесеца а издао га је надлежни орган у Босни и Херцеговини или надлежни орган односне државе.

(3) Агенција за јавне набавке саставиће листу органа у Босни и Херцеговини који су надлежни за издавање докумената из става (2) овог члана.

Члан 24.

(Способност обављања професионалне дјелатности)

Уговорни орган у тендерској документацији може од кандидата, односно понуђача да захтијева да докажу своју регистрацију у релевантним професионалним или другим релевантним регистрима земље у којој су регистровани или да обезбиједе посебну изјаву или референцу којом се доказује њихово право да обављају релевантну професионалну дјелатност.

Члан 25.

(Економска и финансијска подобност кандидата или понуђача)

(1) У тендерској документацији или, ако је то примјерено, у дијелу тендерске документације који се односи на претквалификацију, уговорни орган утврђује минималне услове у погледу економске и финансијске подобности кандидата или понуђача и, као доказ да су ти услови испуњени, од њих може да захтијева да обезбиједе једну или више од ниже наведених референци:

а) одговарајућа банковна писма или, када је то примјерено, доказ о постојању одговарајућег обезбеђења од професионалног ризика;

б) пословне билансе или изводе из пословних биланса, уколико је објављивање пословног биланса законска обавеза у земљи у којој је добављач регистрован;

ц) изјаву о укупном промету добављача и, када је то примјерено, о промету у сегменту пословања који је предмет уговора, за период не дужи од три посљедње финансијске године за које се располаже подацима, или од датума регистрације, односно почетка пословања у предметном сегменту, ако је добављач регистрован, односно почeo са радом прије мање од три године;

д) биланс успјеха за период не дужи од три посљедње финансијске године за које се располаже подацима, или од датума регистрације, односно почетка пословања у предметном сегменту, ако је добављач регистрован, односно почeo са радом прије мање од три године.

(2) Уговорни орган у тендерској документацији прецизира коју референцу или референце кандидати, односно понуђачи морају да обезбиједе да би доказали своју економску и финансијску подобност.

Члан 26.

(Техничка и професионална способност)

(1) Уговорни орган утврђује минималне захтјеве у погледу техничке, односно професионалне способности кандидата или понуђача које они треба да испуњавају у складу са ст. (2), (3), (4) и (5) овог члана. Стога се од њих захтијева да обезбиједе један или више доказа из ст. (2), (3), (4) и (5) овог члана.

(2) У поступцима за додјелу уговора о јавној набавци роба, докази о техничкој способности кандидата, односно понуђача могу да се обезбиједе на један или више од сљедећих начина:

а) листа главних испорука добављача извршених у посљедње двоје до три године, са вриједностима, датумима и примаоцима уз обезбеђење документа у форми потврда извршених испорука које су издали примаоци или, уколико

такве потврде не могу да се обезбиједе из разлога изван добављачеве контроле, само уз изјаву добављача о извршеним испорукама;

- б) опис техничке опремљености и оспособљености добављача, мјере за обезбеђење квалитета и његову опремљеност и оспособљеност за испитивања и истраживања;
- ц) наводе о ангажованом техничком особљу и техничким органима, без обзира на то да ли непосредно припадају добављачу;
- д) узорке, описе и/или фотографије производа који су предмет испоруке, а чију је вјеродостојност добављач обавезан да потврди уколико то уговорни орган захтијева;
- е) увјерења која су издата од агенција за контролу квалитета чија је компетентност призната, а којима се, јасно утврђеним референтним навођењем одговарајућих спецификација или стандарда, потврђује подобност производа;
- ф) у случају када су производи који се набављају сложени или уколико се, изузетно, за посебне намјене, обезбеђује провјера производних капацитета добављача, те, ако је то потребно, и његових капацитета за проучавање и истраживање, као и мјера за контролу квалитета, коју спроводи уговорни орган или коју у његово име спроводи надлежни званични орган земље у којој је добављач регистрован;
- г) саопштење / назнака елемената уговора које добављач намјерава подуговарати.

(3) У поступцима за додјелу уговора о јавној набавци услуга, уговорни орган може од кандидата или понуђача да захтијева да обезбиједе једно или више од сљедећих средстава, као доказ њихових техничких и професионалних способности:

- а) листу главних услуга пружених у посљедње двије до три године, са укупним вриједносним износима, датумима и примаоцима уз обезбеђење документа у форми потврда о извршеним услугама које су издали примаоци или, уколико такве потврде не могу да се обезбиједе из разлога изван контроле пружаоца услуга, само уз изјаву пружаоца услуга о извршеним услугама;
- б) образовне и професионалне квалификације пружаоца услуга и/или квалификације његовог руководећег особља и нарочито квалификације лица, односно лицâ која су одговорна за пружање конкретних услуга;
- ц) наводе о ангажованом техничком особљу или техничким органима, без обзира на то да ли непосредно припадају пружаоцу услуга;
- д) изјаву пружаоца услуга о просјечном годишњем броју запослених и о броју рукуводног особља у посљедње три године;
- е) изјаву о техничкој опремљености и оспособљености и мјерама којима располаже пружалац услуга за извршење конкретних услуга и обезбеђење квалитета;
- ф) у случају када су услуге које се пружају сложене или уколико се, изузетно, обезбеђују за посебне намјене, провјера техничке опремљености и оспособљености пружаоца услуга те, ако је то потребно, и његових капацитета за проучавање и истраживање, као и мјера за контролу квалитета, коју спроводи уговорни орган или коју у његово име спроводи надлежни званични орган земље у којој је пружалац услуга регистрован;
- г) саопштење / назнака елемената уговора које пружалац услуга намјерава подуговарати.

(4) У поступцима за додјелу уговора о јавној набавци радова, докази о техничким и професионалним способностима кандидата или понуђача могу да се обезбиједе на један или више од сљедећих начина:

- а) листа радова који су изведени у посљедње три до пет година уз прилагавање потврда о задовољавајућој изведби за најважније радове; потврде укључују вриједност, вријеме и локацију извођења радова и наводе да ли су радови изведени у складу са правилима пословања и да ли су прописно окончани; у случају када је то потребно, ове потврде уговорном органу директно доставља одређени надлежни орган;
- б) образовне и професионалне квалификације извођача радова, као и/или квалификације његовог рукуводног особља, и нарочито квалификације лица, односно лицâ која су одговорна за извођење конкретних радова;
- ц) наводе о ангажованом техничком особљу или техничким органима, нарочито о оним задуженим за контролу квалитета, без обзира на то да ли непосредно припадају извођачу радова;
- д) изјаву извођача радова о просјечном годишњем броју запослених и броју рукуводног особља у посљедње три године;

- е) изјаву о техничкој опреми коју извођач има на располагању за извођење конкретних радова;
- ф) изјаву о свакој намјери и предмету подуговарања.

(5) Уколико у тендерској документацији захтијева обезбеђење увјерења која издају надлежни органи, а којима се потврђује да добављач задовољава одређене стандарде обезбеђења квалитета, уговорни орган дужан је да се позове на системе обезбеђења квалитета који се заснивају на релевантним међународним или стандардизованим спецификацијама. Уговорни орган такође је дужан да прихвати и друге доказе о еквивалентним мјерама обезбеђења квалитета од добављача који немају приступа таквим увјерењима или могућности да их прибаве у задатом року.

Члан 27.
(Дисквалификација по основу сукоба интереса или корупције)

(1) Уважавајући законе у Босни и Херцеговини о државној служби као и друге релевантне прописе, уговорни орган одбије захтјев за учешће у поступку јавне набавке или понуду уколико је кандидат или понуђач садашњем или бившем запосленiku уговорног органа дао или је спреман да да мито, у виду новчаних средстава или у било којем неновчаном облику, као покушај ради остваривања утицаја на радњу или одлуку или ток поступка јавне набавке. Уговорни орган ће у писаној форми информисати понуђача и директора Агенције за јавне набавке о одбијању таквог захтјева или понуде и о разлозима одбијања, те то констатовати у Извјештају о поступку јавне набавке.

(2) У случају да захтјеви или понуде које је уговорни орган примио у току поступка јавне набавке проузрокују или могу да проузрокују било какав сукоб интереса, уговорни орган ће, дјелујући у складу са релевантним законским прописима у Босни и Херцеговини или односним интерним правилима, обезбиједити ефективну заштиту сврсисходног спровођења овог закона.

**ОДЈЕЉАК V
ВОБЕЊЕ ПОСТУПАКА**

Члан 28.
(Отворени поступак)

У спровођењу отвореног поступка уговорни орган дужан је да:

- а) припреми тендерску документацију у складу са одредбама чл. 13. до 17. и у складу са чланом 21. овог закона;
- б) објави обавјештење о јавној набавци у складу са чл. 19. и 20. овог закона, позивајући све заинтересоване добављаче да затраже тендерску документацију, те да припреме и поднесу понуде које испуњавају услове наведене у тендерској документацији;
- ц) добављачима обезбиједи тендерску документацију у складу са одредбама члана 18. овог закона;
- д) сходно члану 33. овог закона, организује и спроведе јавно отварање благовремено примљених понуда;
- е) верификује квалификације понуђача према критеријумима избора утврђеним у тендерској документацији у складу са чл. 22. до 26. овог закона;
- ф) оцијени понуде које су доставили квалификирани понуђачи према критеријумима за додјелу уговора утврђеним у тендерској документацији у складу са чл. 34. до 37. овог закона и да додијели уговор понуђачу који је доставио најниже оцијењену прихватљиву понуду;
- г) информише понуђаче о одлукама донесеним у вези са оцјеном понуда како је предвиђено у члану 38. овог закона;
- х) понуди уговор најуспјешнијем понуђачу у складу са одредбама члана 39. овог закона.

Члан 29.
(Ограничени поступак)

У спровођењу ограниченог поступка уговорни орган дужан је да:

- а) припреми тендерску документацију у складу са одредбама чл. 13. до 17. и у складу са чланом 21. овог закона. Тендерска документација може да буде припремљена у два дијела, која одговарају претквалификационој и тендерској фази поступка;
- б) објави обавјештење о набавци у складу са чл. 19. и 20. овог закона, позивајући све заинтересоване кандидате да затраже претквалификациону документацију (уколико се она даје одвојено од обавјештења о набавци) и да поднесу захтјев за претквалификацију приложући потребне информације и документе;

- ц) кандидатима дâ претквалификациону документацију (уколико се она даје одвојено од обавјештења о набавци) у складу са одредбама члана 18. овог закона;
- д) изврши избор кандидата који ће бити позвани да поднесу понуде на начин утврђен у чл. 22. до 26. овог закона;
- е) информише кандидате о одлукама донесеним у вези са претквалификацијом како је предвиђено у члану 38. овог закона. Информисање изабраних кандидата може да се спроведе у исто вријеме када се они буду позивали да поднесу понуде;
- ф) тендерску документацију дâ свим изабраним кандидатима истовремено, у складу са одредбама члана 18. овог закона, позивајући их да припреме и поднесу понуду која испуњава захтјеве наведене у тендерској документацији;
- г) организује и спроведе јавно отварање благовремено примљених понуда, како је предвиђено у члану 33. овог закона;
- х) оцјени и упореди отворене понуде према критеријумима за додјелу уговора утврђеним у тендерској документацији, у складу са чл. 34. до 37. овог закона, и да додијели уговор понуђачу који је доставио најниже оцјењену прихватљиву понуду;
- и) понуђаче информише о одлукама донесеним у вези са оцјеном понуда, како је предвиђено у члану 38. овог закона;
- ј) понуди уговор најуспјешнијем понуђачу у складу са одредбама члана 39. овог закона.

**Члан 30.
(Вођење преговарачког поступка)**

- (1) Уговорни орган спроводи преговарачки поступак уз објављивање обавјештења о набавци под сљедећим условима:
 - а) обавља претквалификациони поступак у складу са одредбама члана 29. овог закона, како је примјерено за преговарачки поступак;
 - б) позива најмање три квалифицирана кандидата да поднесу иницијалне понуде и учествују у преговорима о техничким, економским, правним и другим аспектима уговора;
 - ц) на основу резултата обављених преговора позива учеснике да поднесу своје коначне понуде и међу њима идентификује најуспјешнијег понуђача у складу са критеријумима избора према члану 34. овог закона.
- (2) Када примјењује преговарачки поступак без објаве обавјештења о набавци, уговорни орган дужан је:
 - а) да, у случају да је на преговоре позвано више од једног кандидата, верификује да ли су квалификације кандидата у складу са критеријумима наведеним у позиву, да преговара техничке, економске, правне и друге аспекте уговора и, на основу резултата одржаних преговора, да позове учеснике да поднесу своје коначне понуде и да међу њима одреди успјешног понуђача у складу са критеријумима за додјелу према члану 34. овог закона;
 - б) да, у случају да је само један кандидат позван на преговоре, верификује да ли су квалификације кандидата у складу са критеријумима наведеним у позиву и да преговара техничке, економске, правне и друге аспекте уговора са циљем постизања економски најповољније понуде за уговорни орган.
- (3) Даље одредбе у вези са вођењем преговарачког поступка биће одређене у подзаконским актима.

**Члан 31.
(Захтјеви у погледу преговарачког поступка са или без објављивања обавјештења о јавној набавци)**

- Током преговарачког поступка, уговорни орган придржава се сљедећих захтјева:
- а) преговори се воде са сваким кандидатом одвојено;
 - б) ниједна информација добијена од кандидата, а такође ни информације о рјешењима која су предложили кандидати не могу да се открију трећим лицима без претходне сагласности тог кандидата;
 - ц) свим кандидатима / понуђачима поставиће се исти захтјеви и пружиће им се исте информације; мора да буде обезбиђењена једнакост третмана према свим кандидатима / понуђачима;
 - д) записници и извјештаји о поступку преговора сачињавају се у складу са одредбама члана 41. овог закона.

**Члан 32.
(Оквирни споразуми)**

- (1) Уговорни орган може да закључи оквирни споразум само након спроведеног отвореног или ограниченог поступка у складу са одредбама овог закона.
- (2) На основу оквирног споразума закљученог у складу са ставом (1) овог члана, уговорни орган ће посљедично имати право да током цијelog уговорног периода закључује уговоре са успјешним понуђачем без примјене поступака утврђених у овом закону у погледу сваког од уговора који су додијељени по основу оквирног споразума.
- (3) Уговорни орган може да размотри додјелу оквирног споразума само уз постојање једне или више ниже наведених околности:
- а) предмет уговора су свакодневне услуге или потрошне робе, које нису класификоване као трајна средства;
 - б) предмет уговора су робе или услуге чије се цијене и услови испоруке често мијењају;
 - ц) предмет уговора су сталне поправке или радови на одржавању;
 - д) када уговорни орган треба да додијели више идентичних уговора у року од једне године, а оквирним споразумом омогућило би се смањење трошкова набавке.
- (4) Након закључења оквирног споразума, његове одредбе не могу да се мијењају.
- (5) Уговорним органима није допуштено кориштење оквирних споразума на непрописан начин или на начин којим се спречава, ограничава или угрожава конкуренција.

**ОДЈЕЉАК VI
ОЦЈЕНА И ДОДЈЕЛА УГОВОРА**

**Члан 33.
(Отварање понуда)**

- (1) Понуде се отварају на јавном отварању понуда непосредно након истека рока за подношење понуда, како је наведено у тендерској документацији.
- (2) Понуде се отварају на састанку Комисије за набавку на дан и час који су наведени у тендерској документацији. Сви добављачи који су на вријеме доставили понуде или њихови представници имају право да присуствују поступку отварања понуда. Измјена крајњег рока за пријем понуда утицаје на промјену датума отварања понуда.
- (3) Коверте отварају предсједавајући Комисије за набавке на отвореном састанку, без обзира на то да ли састанку присуствују понуђачи или њихови представници.
- (4) Процедуру отварања коверти, укључујући и ону за понуде консултантских услуга, као и правила о саопштавању релевантних информација о садржају тендера прописаће подзаконски акти.
- (5) Резултати поступка јавног отварања понуда уносе се у записник састанка према обрасцу записника који утврђује Агенција за јавне набавке.
- (6) Записник о отварању понуда доставља се свим понуђачима одмах или најкасније у року од три дана, рачунајући од времена отварања понуда.
- (7) Накнадни поступци анализе понуда, њихове оцјене и поређења спроводе се на затвореном састанку Комисије.

**Члан 34.
(Критеријуми за додјелу уговора)**

- (1) Након избора квалификованих кандидата или понуђача, како је прописано чл. 22. до 26. овог закона, уговорни орган додјелу уговора заснива на једном од слеђећих критеријума:
- а) или економски најповољније понуде за уговорни орган, а по основу наведених критеријума за евалуацију утврђених критеријума у складу са природом и сврхом предмета конкретног јавног уговора, на пример: квалитет, цијена, техничка способност, функционалне и еколошке карактеристике, оперативни трошкови, економичност, постпродајни сервис и техничка помоћ, датум испоруке и период испоруке или период извршења;

б) или најниже цијене технички задовољавајуће понуде.

(2) Уговор се додјељује изабраном понуђачу који је доставио најниже оцјењену прихватљиву понуду у складу са тач. а) и б) става (1) овог члана.

**Члан 35.
(Оцјена понуда)**

(1) Уговорни орган оцјењује и пореди понуде које су поднијели квалификовани понуђачи, примјењујући критеријуме за додјелу уговора наведене у тендарској документацији у складу са чланом 34. овог закона.

(2) У отвореном и ограниченом поступку, преговори између уговорног органа и понуђача о основним аспектима уговора, а нарочито о цијени, нису дозвољени. Међутим, уговорни орган може од понуђача да захтијева да појасне своје понуде без уношења било каквих измена у садржају понуде.

**Члан 36.
(Неприродно ниске понуде)**

(1) Уколико се, за дати уговор, достављене понуде покажу неприродно ниским у односу на робу, услуге или радове који су предмет уговора, уговорни орган ће од понуђача захтијевати да оправда понуђену цијену. Ако понуђач уговорном органу не пружи задовољавајуће оправдање, уговорни орган има право да одбaci понуду.

(2) Да би добио оправдање за неприродно ниску цијену, уговорни орган у писаној форми захтијева да дотични понуђач пружи детаљне информације о релевантним саставним елементима понуде, укључујући елементе цијене и калкулација. Уговорни орган узима у разматрање објашњења која се на примјерен начин односе на:

а) економичност производног процеса, пружених услуга или грађевинске методе;

б) изабрана техничка решења и/или изузетно погодне услове које понуђач има за доставу роба или услуга или за извођење радова;

ц) оригиналност посла, роба или услуга које је понуђач понудио;

д) усклађеност са важећим одредбама које се односе на радну заштиту и услове рада на мјесту где се изводи рад, пружа услуга или испоручује роба.

**Члан 37.
(Преференцијални третман домаћег)**

Преференцијални третман за домаће може да буде примијењен само у мјери у којој то допусте подзаконски акти.

**ОДЈЕЉАК VII
ДУЖНОСТИ НАКОН ДОДЈЕЛЕ УГОВОРА**

**Члан 38.
(Обавјештавање кандидата и понуђача о резултатима)**

(1) Уговорни орган ће истовремено, а најкасније у року од седам дана од доношења одлуке, писмено обавијестити кандидате, односно понуђаче који су благовремено поднијели захтјеве или понуде о одлукама које су донесене у погледу претквалификације, оцјене понуда или обустављања поступка.

(2) Обавјештење кандидатима, као минимум, обавезно садржи податке о томе да ли је дати кандидат задовољио претквалификације или не. У случају да није, наводе се разлози.

(3) У обавјештењу понуђачима чија је понуда одбијена обавезно се наводе разлози одбијања.

(4) Обавјештење свим понуђачима, као минимум, обавезно садржи име понуђача коме је уговор додијељен и разлоге избора те понуде у складу са чланом 9. овог закона.

(5) У случају да је поступак обустављен, у обавјештењу кандидатима или понуђачима наводе се разлози обустављања.

**Члан 39.
(Уговори)**

(1) Уговорни орган нуди уговор оном квалификованом понуђачу који је доставио најниже оцијењену прихватљиву понуду у складу са одредбама чл. 35. до 37. овог закона. Уговор се закључује у складу са законима Босне и Херцеговине о облигацијама. Ниједан уговор не може да се закључи у периоду од 15 дана од датума када су понуђачи обавијештени о резултату у складу са ставом (1) члана 38. овог закона.

(2) Ако добављач којем је достављен приједлог додјеле уговора:

- а) у писаној форми одбије додјелу уговора; или
- б) пропусти да остави гаранцију за извршење уговора о набавци, како је прописано у тендерској документацији; или
- ц) пропусти да потпише уговор о набавци; или
- д) одбије да закључи уговор под условима наведеним у тендерској документацији;

уговорни орган предлаже додјељивање уговора оном добављачу чија је понуда по редослијedu одмах након понуде најуспјешнијег понуђача који је одбио додјелу уговора.

(3) Приликом додјеле уговора о набавци, цијена наведена у најуспјешнијој понуди, као и услови утврђени у тендерској документацији не могу да се мијењају. Уколико се у тендерској документацији допушта одредба о варијабилној цијени (џеновна формула), заснована на одређеним / дефинисаним објективним правилима, таква одредба може да буде унесена у уговор.

(4) Добављач којем је додијељен уговор неће склапати подуговор ни о једном битном дијелу уговора без претходног писменог одобрења уговорног органа. Елементи уговора који се подуговарају и идентитет подуговарача обавезно се саопштавају уговорном органу благовремено прије склапања подуговора. Уговорни орган ће добављача обавијестити о својој одлуци у року од 15 дана након пријема саопштења, наводећи разлоге у случају одбијања. Добављач којем је додијељен уговор сноси пуну одговорност за реализацију уговора.

(5) Уговорни орган у уговору поставља услов да добављач којем је додијељен уговор о јавној набавци нема право да запошљава, у сврху извршења уговора о јавној набавци, физичка или правна лица која су учествовала у припреми тендерске документације или су била у својству члана или стручног лица које је ангажовала Комисија за набавке, надлежна за додјелу наведеног уговора о јавној набавци, најмање шест мјесеци по закључењу уговора.

**Члан 40.
(Обавјештење о додјели уговора)**

(1) Уговорни орган у складу са чланом 20. овог закона објављује обавјештење о додјели уговора на основу резултата поступка додјеле. Таква обавјештења објављују се што је прије могуће, али не касније од 30 дана по закључењу уговора.

(2) У случају да је у складу са чланом 32. овог закона закључен оквирни споразум, уговорни орган објављује обавјештење о додјели уговора на основу закљученог оквирног споразума и није дужан да објављује обавјештења о додјели сваког уговора који се закључи на основу тог споразума.

(3) Обавјештење о додјели уговора садржава информације које регулишу подзаконски акти.

**Члан 41.
(Извјештај о поступку набавке)**

(1) Уговорни орган припрема извјештај о сваком поступку додјеле уговора који се обави у складу са одредбама ове главе, укључујући и случајеве када је закључен оквирни споразум.

(2) Извјештај укључује примјерене информације зависно од изабраног поступка додјеле. Минимум информација које извјештај садржи утврђује се у подзаконским актима.

(3) Извјештај се припрема и доставља Агенцији за јавне набавке у року од 15 дана након датума окончања поступка набавке. Агенција за јавне набавке утврђује правила и обрасце за доставу извјештаја.

Члан 42.
(Архивисање докумената)

Закључени уговори о набавци, захтјеви, понуде, тендерска документација и документи који се односе на испитивање и оцјењивање захтјева и понуда, као и други документи везани за набавку, чувају се у складу са законима Босне и Херцеговине који се односе на архивирање.

ОДЈЕЉАК VIII
КОНКУРС ЗА ИЗРАДУ ИДЕЈНЕ ПРОЈЕКТНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

Члан 43.
(Спровођење конкурса за израду идејног рјешења)

- (1) Конкурс за израду идејног рјешења оглашава се у складу са одредбама чл. 19. и 20. овог закона.
- (2) Конкурс за израду идејног рјешења спроводи се како би се одредио учесник или учесници који су поднијели најбољи план или идејни приједлог када је намјера:
 - а) да се додијели уговор о пружању услуга побједнику конкурса или једном од побједника конкурса. У овом случају уговорни орган може да се опредијели да иза поступка конкурса за израду идејног рјешења услиједи поступак додјеле уговора о пружању услуга и то путем преговарачке процедуре без објаве обавјештења о набавци, како је наведено у члану 11. став (3) тачка ц) овог закона, позивајући једног или више побједника конкурса на преговоре о условима уговора; или
 - б) да се обезбиједе награде побједнику или побједницима конкурса или друге награде за учешће.
- (3) Уговорни орган утврдиће правила за организацију конкурса за израду идејног рјешења и укључити их у тендерску документацију припремљену на примјерен начин у складу са чланом 13. овог закона.
- (4) И правним и физичким лицима дозвољено је да учествују у конкурсу за израду идејног рјешења.
- (5) Прихваташаје учесника у конкурсу за израду идејног рјешења не може да се ограничава позивањем на одређену територију нити може да се спроводи друго ограничење дискриминаторног карактера.
- (6) Уговорни орган може да се одлучи на спровођење претквалификационог избора кандидата, које ће позвати да доставе своје идејне пројекте. У том случају, уговорни орган одређује недискриминаторне квалификационе критеријуме који могу да обезбиједе стварну конкуренцију и наводи их у тендерској документацији.

Члан 44.
(Конкурсна комисија)

- (1) Пројекти које су понуђачи благовремено поднијели оцјењује Конкурсна комисија, коју формира уговорни орган или овлаштени орган. Уговорни орган дужан је у потпуности да овласти Конкурсну комисију за оцјене пројекта и одређивање једног или више побједника. Конкурсна комисија састављена је искључиво од физичких лица која су независна од учесника у конкурсу. Само се физичка лица беспријекорне репутације која су потписала Изјаву о непристрасности и Изјаву о повјерљивости именују за чланове Комисије. У случају када се од учесника у конкурсу захтијева посебна стручна квалификација, Конкурсна комисија формираће се уз заступљеност стручњака тражене квалификације.
- (2) Конкурсна комисија је самостална у доношењу својих одлука или мишљења. Оцјењују се само анонимно пријављени пројекти. Конкурсна комисија може да сазна име успјешног учесника, односно успјешних учесника искључиво након што донесе одлуку у вези са једним или више најбољих идејних рјешења или пројекта.
- (3) Пројекти се оцјењују према критеријумима за оцјењивање утврђеним у тендерској документацији, а они нужно не морају да буду засновани на најнижој цијени или економски најповољнијој понуди.
- (4) Конкурсна комисија одлучује искључиво на својим састанцима. На састанцима Конкурсне комисије воде се записници, који су саставни дио Извјештаја о поступку, а он се сачињава и доставља Агенцији за јавне набавке, у складу са одредбама члана 41. овог закона.

ГЛАВА III ДОДЈЕЛА УГОВОРА ИСПОД ДОМАЋИХ ВРИЈЕДНОСНИХ РАЗРЕДА

Члан 45. (Врсте поступака за додјелу уговора испод домаћих вриједносних разреда)

(1) Уговор о набавци роба, услуга или радова чију је вриједност уговорни орган процијенио на износ који је нижи од домаћег вриједносног разреда из става (2) члана 6. овог закона може да се додијели у једном од сљедећих поступака:

а) кроз поступак који је утврђен у чл. 10. и 11. овог закона, према условима из тих чланова и у складу са Правилима из Главе II овог закона; или

б) кроз поступак конкурентског захтјева за достављање понуда у складу са одредбама члана 46. овог закона и става (2) овог члана.

(2) Уговор за набавку роба, услуга или радова чију је вриједност уговорни орган процијенио у складу са одредбама ст. (5) до (8) члана 6. овог закона на износ који је једнак или мањи од 3.000,00 КМ може да се додијели путем директног споразума, у складу са одредбама члана 47. овог закона. Уговорни орган дужан је да обезбиједи да укупна годишња вриједност таквих куповина не прелази 10% његовог укупног годишњег буџета за набавке.

(3) Уговорни орган припрема и доставља извјештај Агенцији за јавне набавке о сваком уговору додијењеном у складу са одредбама ове главе, како је одређено у подзаконским актима и према обрасцу извјештаја који утврди Агенција за јавне набавке. Сви документи који се односе на додјелу уговора чувају се у складу са чланом 42. овог закона.

Члан 46. (Конкурентски захтјев за достављање понуда)

(1) Конкурентски захтјев за достављање понуда је поступак у којем уговорни орган, ради додјељивања конкретног уговора у складу са одредбама ст. (3) до (6) овог члана, упућује захтјев за достављање понуда за снабдијевање робама, услугама или радовима одређеном броју добављача, давалаца услуга или извођача радова, а при томе тај број није мањи од три.

(2) Уговорни орган може додатно да објави одговарајуће обавјештење у "Службеном гласнику БиХ".

(3) Захтјев за понуде из става (1) овог члана обухвата адекватне и довољне информације на основу којих добављачи могу да припреме своје понуде на стварно конкурентском основу. Захтјев такође садржи и прецизан рок и мјесто пријема понуда. Додјела уговора искључиво се заснива на најнижој цијени у складу са тачком б) члана 34. овог закона.

(4) Сваки добављач, пружалац услуга или извођач радова може да понуди само једну цијену, коју након достављања понуде не може да мијења. О понуђеној цијени се не преговара.

(5) Уговорни орган оцењује примљене понуде након истека рока поменутог у ставу (3) овог члана на основу критеријума који су утврђени у складу са ставом (3) овог члана. Уколико су прикупљене најмање три одговарајуће понуде, уговорни орган уговор додјељује оном добављачу, даваоцу услуга или извођачу радова који задовољава критеријуме за додјелу наведене у захтјеву за достављање понуда.

(6) У случају када су прикупљене мање од три одговарајуће понуде, уговорни орган поништава поступак и започиње наредни обновљени поступак. Међутим, уколико се уговорни орган у претходном поступку опредијелио на додатно објављивање обавјештења из става (2) овог члана, тада се не захтијева понављање поступка у случају пријема мање од три одговарајуће понуде и уговорни орган у том случају може непосредно да приступи додјељивању уговора добављачу чија понуда задовољава критерије наведене у захтјеву за достављање понуда, у складу са одредбама чл. 38. и 39. овог закона.

(7) Агенција за јавне набавке припрема обрасце и/или стандардне документе који се користе у поступку конкурентског захтјева за подношење понуда.

Члан 47. (Директни споразум)

Директни споразум подразумијева поступак у којем уговорни орган прикупља приједлог цијене или понуду од појединачног добављача, даваоца услуга или извођача радова и преговара или прихвата ту цијену као услов за коначни споразум. Такав поступак дефинише се у интерном правилнику уговорног органа, који га утврђује у складу са моделом који припрема Агенција за јавне набавке.

ГЛАВА IV ПРИМЈЕНА ЗАКОНА

ОДЈЕЉАК I ИНСТИТУЦИЈЕ

Члан 48. (Агенција за јавне набавке)

- (1) Агенција за јавне набавке (у даљем тексту: Агенција) се овим законом оснива као самостална, управна организација са статусом правног лица. Агенција ће имати сједиште у Сарајеву и посједоваће печат у складу са Законом о печату институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 12/98 и 14/03).
- (2) Агенција ће имати двије филијале са сједиштем у Бањалуци и Мостару. Филијале неће имати статус правних лица и неће бити овлаштене да доносе одлуке без одобрења Агенције. Оне ће имати печате идентичне печату Агенције, који ће као једину допуштену разлику додатно садржавати назив и локацију филијале.
- (3) Агенција ће почети са радом у року од три мјесеца од ступања на снагу овог закона.
- (4) Улога Агенције је да обезбиједи правилно спровођење овог закона. Детаљне надлежности Агенције биће дефинисане у подзаконским актима. Надлежности Агенције ће обавезно укључивати:
- а) предлагање измјена и допуна овог закона и пратећих подзаконских аката, у циљу осигурања њихове дјелотворности и сврсисходности;
 - б) унапређење информисаности уговорних органа и добављача о прописима о јавним набавкама и њиховим циљевима, поступцима и методама;
 - ц) објављивање приручника и упутства, као и израда и ажурирање стандардних образаца и модела, у складу са одредбама овог закона и пратећих подзаконских аката, намијењених уговорним органима;
 - д) пружање техничке и савјетодавне помоћи и уговорним органима и добављачима у вези са примјеном и тумачењем одредби овог закона и пратећих подзаконских аката;
 - е) успостава система за праћење уговорних органа у вези са примјеном овог закона;
 - ф) прикупљање, анализа и објављивање информација у вези са поступцима јавних набавки и додијењеним уговорима о јавним набавкама;
 - г) развијање електронског информационог система доступног на цијелој територији Босне и Херцеговине, који би додатно, поред "Службеног гласника БиХ", објављивао тендерску документацију;
 - х) покретање и подршка развоју праксе електронских набавки и комуникација у области јавних набавки;
 - и) објављивање информација у вези са обуком, објављивање приручника и друге врсте помоћи на плану професионалног развоја у подручју јавних набавки;
 - ј) вођење евиденције акредитованих предавача из области јавних набавки;
 - к) подношење годишњих извјештаја Савјету министара Босне и Херцеговине.
- (5) Агенција има директора и Одбор.
- (6) Директор Агенције доноси Правилник о унутрашњој организацији Агенције у року од два мјесеца након успостављања Агенције.
- (7) Одбор Агенције даје сагласност на подзаконске акте које доноси директор Агенције.
- (8) У складу са одредбама Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 12/02, 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04 и 37/04), Савјет министара Босне и Херцеговине именује директора са статусом секретара са посебним задатком на период од пет година са могућношћу једног поновног именовања. Директора може да разријеши дужности Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Одбора, а у складу са одредбама Закона о државној служби Босне и Херцеговине.

(9) Одбор Агенције састоји се од седам чланова. Чланови су: министар финансија и трезора Босне и Херцеговине, министар финансија Федерације Босне и Херцеговине, министар финансија Републике Српске и четири стручњака који су изабрани путем јавног конкурса на начин предвиђен подзаконским актима. Градоначелник Брчко Дистрикта именује у Одбор једног посматрача из Брчко Дистрикта. Директор Агенције има статус посматрача у Одбору. Чланови Одбора, осим министара или њихових представника, укључујући посматрача из Брчко Дистрикта, имају петогодишњи мандат у Одбору, уз могућност једног поновног именовања.

(10) Чланови Одбора већином гласова између себе бирају предсједавајућег на период од дviјe године. Одбор се састаје једном у три мјесеца или чешће, уколико предсједавајући то оцијени потребним. Агенција Одбору обезбеђује одговарајућа средства и кадровску подршку како би Одбору било омогућено да извршава своје дужности у складу са овим законом.

(11) Сви уговорни органи са територије Босне и Херцеговине обавезни су да сарађују са Агенцијом, њеним директором и Одбором када они обављају своје активности које проистичу из надлежности утврђених овим законом и пратећим подзаконским актима.

**Члан 49.
(Уред за разматрање жалби)**

(1) Справођење одредби овог закона обезбиједиће се поступком утврђеним у Одјељку II ове главе, који ће као другостепени орган водити Канцеларија за разматрање жалби (у даљем тексту: КРЖ).

(2) КРЖ се овим законом оснива као самостална, управна организација са статусом правног лица. КРЖ ће имати сједиште у Сарајеву и посједоваће печат у складу са Законом о печату институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 12/98 и 14/03).

(3) КРЖ ће почети са радом у року од три мјесеца од ступања на снагу овог закона.

(4) Предсједавајући КРЖ-а доноси Правилник о унутрашњој организацији КРЖ-а у року од два мјесеца од успостављања КРЖ-а.

(5) КРЖ се састоји од три члана, који се бирају из реда признатих стручњака управног права и/или управног поступка, који имају статус једнак статусу независних судија, неспорив са обављањем било које друге непосредне или посредне, сталне или повремене функције, са изузетком академских активности, и три члана, који су стручњаци у области извођења радова, јавних набавки, транспорта и стратешког пословног управљања, а изабрани су путем јавног конкурса на начин предвиђен подзаконским актима.

(6) По окончању јавног конкурса, Савјет министара предлаже Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине чланове КРЖ-а, узимајући у обзир да два члана буду из Федерације БиХ и један из Републике Српске.

(7) Чланове КРЖ-а именује Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине.

(8) КРЖ доставља годишње извјештаје Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.

**ОДЈЕЉАК II
ПОСТУПАК РЕВИЗИЈЕ**

**Члан 50.
(Приговори)**

Сваки добављач који има легитиман интерес за конкретан уговор о јавној набавци и који сматра да је уговорни орган у току конкретног поступка додјеле уговора прекршио једну или више одредби овог закона и/или пратећих подзаконских аката има право да уложи приговор на поступак, на начин и у роковима утврђеним у члану 51. овог закона.

**Члан 51.
(Поступак и рокови за подношење и разматрање приговора)**

(1) Приговор се подноси односном уговорном органу као првостепеној инстанци у жалбеном поступку, у писаној форми, у року од пет дана од дана када је подносилац стекао сазнање или је требало да сазна за наводну повреду овог закона, и не касније од једне године од датума наводне повреде.

(2) По пријему писменог приговора, уговорни орган обуставља поступак додјеле уговора у току док се приговор у потпуности не размотри и не донесе одлука прије истека рока утврђеног у ставу (4) овог члана.

(3) Уговорни орган дужан је, уколико је то потребно, да продужи рокове за поступак додјеле уговора за период трајања обуставе из става (2) овог члана. У случају да због разматрања приговора дође до промјене рокова поступка

додјеле уговора о којима су добављачи били претходно обавијештени, уговорни орган ће им о томе упутити обавјештење, наводећи разлоге за продужење рокова.

(4) Уговорни орган обавезан је да размотри приговор и да донесе образложену одлуку у року од пет дана од пријема приговора и да најкасније наредног радног дана обавијести подносиоца приговора о донесеној одлуци те да је истовремено образложи.

(5) Ако уговорни орган пропусти да размотри приговор у року утврђеном у ставу (4) овог члана или приговор одбије, подносилац приговора може да уложи писмену жалбу КРЖ-у у року од пет дана почев од првог радног дана након истека рока утврђеног у ставу (4) овог члана, или, у случају да је уговорни орган одбио приговор у првостепеном поступку, од датума када је уговорни орган о томе обавијестио подносиоца приговора. Копија писмене жалбе ће истовремено бити достављена уговорном органу.

(6) По пријему копије писмене жалбе подносиоца, уговорни орган обуставиће поступак додјеле уговора у току на период од пет дана, осим ако КРЖ не изда другачије писмене инструкције.

(7) Ставови (5) и (6) овог члана не примјењују се у случају поступка директног споразума према ставу (2) члана 45. овог закона.

**Члан 52.
(Овлаштења Канцеларије за разматрање жалби)**

(1) По пријему жалбе у писменој форми, КРЖ ће се увјерити да је уговорни орган обуставио поступак додјеле уговора у току на период од пет дана, осим уколико му КРЖ другачије наложи. Прије истека овог рока, КРЖ доноси одлуку о томе да ли ће се издати привремени налог у складу са ставом (2) овог члана и о томе обавјештава уговорни орган најкасније наредног радног дана.

(2) У било ком тренутку након пријема жалбе, а прије закључења уговора, КРЖ може да, путем привременог налога и у очекивању своје коначне одлуке по жалби, обустави поступак додјеле уговора на који се односи наводна повреда или да обустави спровођење било које одлуке или радње уговорног органа за вријеме одвијања поступка, у сљедећим случајевима:

- а) с обзиром на информације којима располаже КРЖ, вјероватно је да ће жалба бити ријешена у корист жалбеника, и/или
- б) одлука о обустави поступка не би проузроковала несразмјерну штету на рачун јавног интереса, уговорног органа или понуђача.

(3) Прије закључења уговора о јавној набавци, КРЖ је, уколико сматра да је одлука или радња уговорног органа нарушила било коју обавезу из овог закона, овлаштен да:

- а) сачини изјаву у вези са правним правилима или принципима који се односе на предмет жалбе;
- б) у цјелини или дјелимично поништи било који акт или одлуку уговорног органа који нису у складу са овим законом, што подразумијева и овлаштење за отклањање било које техничке или друге спецификације која није у складу са овим законом;
- ц) изда налог уговорном органу да отклони сваку повреду и да настави поступак додјеле уговора у складу с тим;
- д) изда налог за прекид поступка додјеле уговора;
- е) донесе одлуку о накнади штете жалбенику, који је, као понуђач, а због почињене повреде овог закона, претрпио губитак или штету.

(4) Након закључења уговора о јавној набавци, КРЖ је, уколико сматра да је одлука или радња уговорног органа нарушила било коју обавезу из овог закона, овлаштен да:

- а) сачини изјаву у вези са правним правилима или принципима који се односе на предмет жалбе и, уколико је то оправдано;
- б) додијели накнаду штете жалбенику, који је, као понуђач, а због почињене повреде овог закона, претрпио губитак или штету.

(5) Висина одштете која се додјељује у складу са овим ставом је ограничена до износа трошкова припреме понуде или до 10% понуђачеве понуђене цијене, зависно од тога који је од ова два износа већи. КРЖ може, уколико сматра да је

одлука или радња уговорног органа нарушила било коју обавезу из овог закона, да уговорном органу наложи да жалбенику надокнади трошкове жалбеног поступка.

(6) На одлуку КРЖ-а може да се поднесе тужба надлежном суду Босне и Херцеговине у року од 45 дана од датума када је та одлука упућена жалбенику. У случају да тужба није поднесена суду у предвиђеном року, одлука КРЖ-а је коначна. Суд постаје надлежан тек по окончању административног жалбеног поступка пред КРЖ-ом.

(7) У случају да КРЖ сматра да је службено лице уговорног органа извршило промишљену и намјерну повреду овог закона, угрожавајући тиме његову сврху наведену у члану 1. овог закона, КРЖ, поред овлаштења наведених у ст. од (1) до (5) овог члана, може да:

- а) поднесе прекршајну или кривичну пријаву надлежном суду; или
- б) изрекне новчане казне у износу до 4.000,00 КМ.

(8) У складу са одредбама овог члана, подзаконским актима регулисаће се процедуре рада КРЖ-а, укључујући и објављивање годишњег извештаја о активностима КРЖ-а.

ГЛАВА V УСВАЈАЊЕ ПОДЗАКОНСКИХ АКАТА

Члан 53. (Подзаконски акти)

У року од 30 дана од ступања на снагу овог закона, Савјет министара Босне и Херцеговине ће, на приједлог министра финансија и трезора Босне и Херцеговине, усвојити подзаконске акте у којима ће бити појашњене поставке овог закона у складу са његовим одредбама, а посебно у смислу чл. 1, 4, 6, 7, 12, 13, 18, 19, 20, 30, 37, 40, 41, 45, 48, 49, 50. и 52. овог закона.

ГЛАВА VI ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ, ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА, СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Члан 54. (Привремено вршење надлежности Агенције за јавне набавке и Канцеларије за разматрање жалби)

(1) У прелазном периоду од три мјесеца од ступања на снагу овог закона, надлежности Агенције за јавне набавке вршиће Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине.

(2) У прелазном периоду од три мјесеца од ступања на снагу овог закона, надлежности Канцеларије за разматрање жалби вршиће Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, Министарство финансија Републике Српске и Министарство финансија Федерације Босне и Херцеговине, свако у оквиру својих надлежности.

Члан 55. (Окончање започетих поступака додјеле уговора)

Све радње у поступцима јавне набавке које су започете објављивањем обавјештења о набавци, у складу са до тада важећим прописима о јавним набавкама у Босни и Херцеговини, прије ступања на снагу овог закона, и за које није закључен уговор о набавци или против којих се води судски или било који други поступак, биће окончане у складу са прописима о јавним набавкама до тада важећим у Босни и Херцеговини.

Члан 56. (Престанак важења)

(1) Након ступања на снагу овог закона престаје да важи Одлука о поступку набавке робе, услуга и уступању радова за потребе институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 13/03 и 7/04) као и сви остали прописи који су регулисали материју прописану овим законом, уз изузеће случајева из члана 55. овог закона.

(2) У року од 60 дана након ступања на снагу овог закона, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине стављају ван снаге Закон о поступку набавке робе, услуга и уступању радова РС-а ("Службене новине РС-а", број 20/01); Уредбу о поступку набавке робе, о услугама и уступању радова у Федефацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 40/03, 58/03 и 11/04); Правилник о поступку набавке робе, обављању услуга и уступању радова у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине ("Службени гласник Брчко Дистрикта", број 14/02), као и све остale прописе који су регулисали материју утврђену овим законом, уз изузеће случајева из члана 55. овог закона. Овај закон примјењиваће се у ентитетима и Брчко Дистрикту.

Члан 57.
(Ступање на снагу)

Овај закон ступиће на снагу осмог дана након његовог објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а објавиће се и у службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

ПС БиХ број 101/04
27. септембра 2004. године
Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
Мартин Рагуж, с. р.

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Горан Милојевић, с. р.